

Κωνσταντίνος **Τασούλας** Πρόεδρος της Βουλής

«Θα υπάρχει ζήτημα όσο η Βόρεια Μακεδονία δεν τηρεί τα συμφωνηθέντα»

Στον **ΓΙΩΡΓΟ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟ**
g.lykourantzios@realnews.gr

Σαφές μήνυμα στα Σκόπια πως η μη πλήρωση της Συμφωνίας των Πρεσπών εγείρει ζήτημα για την κύρωση των τριών Μνημονίων Συνεργασίας στέλνει μέσω της Realnews ο πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων Κωνσταντίνος Τασούλας. Σε μια εφ' όλης της ύλης συνέντευξη, η οποία δόθηκε το μεσημέρι της Παρασκευής στο σαλόνι του προέδρου της Βουλής, ο κ. Τασούλας τα βάζει με τους πολιτικούς που ασχολούνται μόνο με την εικόνα, προβαίνει σε απολογισμό της διετούς θητείας του, προαναγγέλλει ενεργότερη δραστηριότητα της Βουλής στο διπλωματικό πεδίο και απαντά στον **Αλέξη Τσίπρα** για το πρόσφατο επεισόδιό τους, λέγοντας ότι η Βουλή δεν είναι η γωνιά των ρητόρων στο Hyde Park, για να λαμβάνει ο καθένας τον λόγο όποτε θέλει χωρίς κανόνες.

■ **Κύριε πρόεδρε, προ ημερών είχατε έντονο θεσμικό επεισόδιο με τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης, στον οποίον δεν επιτρέψατε να μιλήσει. Θυμάμαι, ωστόσο, αρκετές φορές στο παρελθόν να έχει δοθεί ο λόγος σε βουλευτές προκειμένου να διαμαρτυρηθούν για την απουσία υπουργών. Γιατί αποφασίσατε να εφαρμόσετε για πρώτη φορά τη συγκεκριμένη διάταξη του Κανονισμού της Βουλής στο πρόσωπο του κ. Τσίπρα;**

Η Βουλή των Ελλήνων είναι ο κατεξοχήν χώρος του θεσμοθετημένου διαλόγου. Δεν είναι και δεν μπορεί να γίνει αυτό που βλέπουμε, φέρ' ειπείν, στο Λονδίνο, ιδιαίτερα στο Hyde Park, ένα είδος speakers corner, όπου ελεύθερα, χωρίς όρια χρόνου ή άλλες προϋποθέσεις, κάποιος να εκφωνεί μονολόγους. Προορισμός της Βουλής είναι ο διάλογος κατ' αντιμωλίαν των «διαδίκων», όπως λέμε στη δικονομία και όχι ερήμην κάποιου από αυτούς! Είχα την ευκαιρία, αρκετές ημέρες πριν από το θεσμικό επεισόδιο, όπως ευρηματικά το χαρακτηρίσατε, να εξηγήσω και να εξηγηθώ στη διάσκεψη των προέδρων της Βουλής, με αφορμή ομιλία του κ.

«Η κυβέρνηση, που διατηρεί το συνταγματικό δικαίωμα της νομοθετικής πρωτοβουλίας, θα κρίνει τελικά τον χρόνο ψήφισης των τριών κυρώσεων συνεκτιμώντας και συμπεριφορές της γειτονικής χώρας»

Τσίπρα στην Ολομέλεια, κατά τη συζήτηση παρόμοιων επίκαιρων ερωτήσεων βουλευτών προς υπουργούς. Όταν ένας πολιτικός αρχηγός δεν τυγχάνει απόκρισης σε ερώτησή του προς τον πρωθυπουργό, δεν προβλέπεται να αναπτύσσει την ερώτησή του μονολογώντας ή να παίρνει τον λόγο για να διαμαρτυρηθεί γι' αυτό την ώρα των επίκαιρων ερωτήσεων, που είναι ώρα αφιερωμένη «αποκλειστικά», όπως λέει ο Κανονισμός, στον διάλογο ερωτώντος και απαντώντος. Οι πολιτικοί αρχηγοί έχουν το εύλογο προνόμιο να ομιλούν σε κάθε άλλη περίπτωση εκτός σειράς, είτε στο νομοθετικό έργο είτε στον κοινοβουλευτικό έλεγχο, πράγμα που αξιοποίησε μετά από λίγες ημέρες ο κ. Τσίπρας και απηύθυνε αιτίση στον πρωθυπουργό που δεν προσήλθε να απαντήσει σε συγκεκριμένη ερώτησή του. Οχι, όμως, την ώρα των επίκαιρων ερωτήσεων, χωρίς δυνατότητα αντιλόγου. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις υπάρχει δυνατότητα αντιλόγου, δηλαδή διάλογος! Αυτό ισχύει και αυτό εφήρμοσα. Διαφορετικά, κάθε Παρασκευή ή Δευτέρα, που συνήθως έχουμε επίκαιρες ερωτήσεις, θα μπορούσε de facto και εκτός ημερησίων διατάξεων να εκφωνούνται μονόλογοι διαμαρτυρίας. Αν παρά ταύτα, εξήγησα, θέλουμε αυτό, ας υποβληθεί πρόταση αλλαγής του Κανονισμού για να το εξετάσουμε.

■ **Τι απαντάτε στην επίθεση που δεχθήκατε από τον ΣΥΡΙΖΑ και στον χαρακτηρισμό «κομματικός πρόεδρος της Βουλής»; Φοβηθήκατε πρόταση μομφής προς το πρόσωπό σας; «Ο πρόεδρος της Βουλής, ως βασικός πολιτειακός παράγων, έχει υποχρέωση αμεροληψίας κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και διακριτικότητας κατά την άσκηση των τυχόν κομματικών του δραστηριοτήτων». Αυτά τα πο-**

λύ σωστά γράφει στα «Μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου» ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος, γι' αυτό ακριβώς έχω κατά καιρούς ζητήσει, άλλοτε ματαίως, άλλοτε αποτελεσματικά, να μην αναμειγνύουμε τη Βουλή στις κατά τα άλλα θεμιτές κομματικές αντιπαράθεσεις. Θεωρώ πως πρώτος εγώ οφείλω να το τηρώ. Κατά τα άλλα, η πρόταση μομφής προβλέπεται στον Κανονισμό, οι μονόλογοι δεν προβλέπονται!

■ **Γιατί είναι τόσο δύσκολο να εισαχθούν προς ψήφιση τα Μνημόνια Συνεργασίας με τη Βόρεια Μακεδονία εννέα μήνες μετά την κατάθεσή τους; Φταίει το ότι οι γείτονες δεν εφαρμόζουν πλήρως τη Συμφωνία των Πρεσπών ή κυριαρχεί ο φόβος πολιτικού κόστους για τη Νέα Δημοκρατία;**

Αυτά τα σχέδια νόμου αφορούν τρεις κυρώσεις: α) Μιας τεχνικής διευθέτησης μεταξύ του υπουργείου Εθνικής Αμυνας της Ελλάδας και του υπουργείου Αμυνας της Βόρειας Μακεδονίας, σχετικά με την εναέρια αστυνόμευση του FIR των Σκοπίων, που ήδη υλοποιείται βάσει άλλων συμφωνιών από διετίας, από την Πολεμική μας Αεροπορία. β) Της ίδρυσης συντονιστικής επιτροπής για την οικονομική συνεργασία των δύο χωρών. γ) Της συνεργασίας για την επιτάχυνση της διαδικασίας ένταξης της Βόρειας Μακεδονίας στην Ε.Ε. Η κυβέρνηση, που δι-

ατρεί το συνταγματικό δικαίωμα της νομοθετικής πρωτοβουλίας, θα κρίνει τελικά τον χρόνο ψήφισης των τριών αυτών κυρώσεων, συνεκτιμώντας και συμπεριφορές της γειτονικής χώρας.

■ **Υπάρχει ζήτημα από το γεγονός ότι τα τρία Μνημόνια εφαρμόζονται χωρίς να έχουν κυρωθεί από το Κοινοβούλιο;**

Η αστυνόμευση του εναέριου χώρου γίνεται βάσει άλλων επιμέρους συμφωνιών και τα δύο άλλα ζητήματα θα ενεργοποιηθούν όταν ψηφιστούν. Ζήτημα υπάρχει και θα υπάρχει όσο η γειτονική χώρα δεν τηρεί τα συμφωνηθέντα.

■ **Ο πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Λιβύης επισκέφθηκε προχθές για δεύτερη φορά την Αθήνα και πάλι κατόπιν προσκλήσεώς σας. Τι συζητήσατε; Να αναμένουμε ανάλογες πρωτοβουλίες σας και σε άλλα μέτωπα;**

Οι συζητήσεις, που κάναμε και τον Δεκέμβριο του '19 και τώρα, συνέβαλαν όχι μόνο στη σοβαρή αλληλοενήμερωση των δύο Κοινοβουλίων και των δύο χωρών, αλλά και στην προώθηση των ελληνικών διπλωματικών επιδιώξεων για έξοδο της Λιβύης από την περιπέτεια της πολυετούς διαμάχης με την αποχώρηση όλων των ξένων δυνάμεων, μαχητών και μισθοφόρων, όπως άλλωστε είναι και η γραμμή του ΟΗΕ. Συγχρόνως, με την εγκατάλειψη της παλαιάς διαμάχης, η Λιβύη δικαιούται να αφήσει πίσω της και τις παρενέργειες της ίδιας περιόδου, όπως είναι το παράνομο τουρκολιβυκό μνημόνιο. Όλα αυτά συζητούνται σε αυτές τις γόνιμες συναντήσεις. Και φυσικά η Βουλή, σε συνεννόηση με το υπουργείο Εξωτερικών, μέσω της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Φιλίας με το λιβυκό Κοινοβούλιο, ενισχύει περαιτέρω τις διμερείς μας σχέσεις και ήδη βρίσκονται στη Βεγγάζη οι κ. Γ. Κουμουτσάκος και Γ. Κατρούγκαλος, επ' ευκαιρία της λειτουργίας του εκεί Γενικού μας Προξενείου. Αλλά δεν είναι μόνο οι ελληνολιβυκές σχέσεις που προωθούνται από τη Βουλή. Στις 21-22 Οκτωβρίου 2021 οργανώνεται, για πρώτη φορά στην Αθήνα, Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Προέδρων Κοινοβουλίων χωρών-μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, στην οποία μετέχουν όχι μόνο τα 47 κράτη-μέλη του Συμβουλίου, αλλά συνολικά 100 νομοθετικά σώματα. Βασικό θέμα θα είναι «Τα εθνικά Κοινοβούλια και το δικαίωμα σε ένα βιώσιμο περιβάλλον», γεγονός που όχι μόνο από πλευράς κύρους αλλά και από πλευράς ουσίας τοποθετεί το Κοινοβούλιό μας και συνεπώς και τη χώρα μας σε επίκαιρη και πρόσφορη θέση σχετικά με την υπέρτατη ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος. Την ίδια στιγμή η Βουλή των Ελλήνων διεκδίκησε και κέρδισε το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Διδυμοποίησης (Twinning) με την Εθνοσυνέλευση της Αρμενίας, έπειτα από ανταγωνιστική διαδικασία, και έχει αναλάβει θεσμική συνεργασία ενημέρωσης και συμμόρφωσης με την Αρμενία, επάνω στο ευρωπαϊκό κεκτημένο. Οσον αφορά τα ελληνοτουρκικά ή άλλα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής, η Βουλή μπορεί να βοηθήσει εφόσον κάτι τέτοιο κριθεί επάναγκες.

■ **Εχει νόημα να υπάρχει Κανονισμός της Βουλής αν διαχρονικά δεν τηρείται; Σκέφτεστε κάποια γενναία τροποποίησή του;**

Δεν είναι τόσο παραβατικά τα πράγματα! Οι χρόνοι των ομιλιών ξεπερνιούνται κατά πολύ, κυρίως σε συζητήσεις επιπέδου αρχηγών πολιτικών κομμάτων. Εκεί, όμως, προηγουμένως η Διάσκεψη των Προέδρων, βάζει πάντα του Κανονισμού, έχει πολλαπλασιάσει με ομόφωνη απόφασή της τον χρόνο των ομιλιών. Οπότε τα πράγματα είναι υπό έλεγχο. Οι τροπολογίες καταβάλλεται προσπάθεια -που αποδίδει πλέον- να ψηφίζονται

Ερώτηση

«Όταν ένας πολιτικός αρχηγός δεν τυχάνει απόκρισης σε ερώτησή του προς τον πρωθυπουργό, δεν προβλέπεται να αναπτύσσει την ερώτησή του μονολογώντας ή να παίρνει τον λόγο για να διαμαρτυρηθεί γι' αυτό την ώρα των επίκαιρων ερωτήσεων, που είναι ώρα αφιερωμένη "αποκλειστικά", όπως λέει ο κανονισμός, στον διάλογο ερωτώντος και απαντώντος»

σε παρεμφερή νομοσχέδια και έχουμε περίπου εξαλείψει τις εκπρόθεσμες, ενώ το χρονικό διάστημα μεταξύ πρώτης και δεύτερης ανάγνωσης σχεδίου νόμου στις επιτροπές μπορεί να γίνεται διήμερο, με απόφασή μου, που πάντα εγκρίνεται ομόφωνα από τη Διάσκεψη των Προέδρων, οπότε η συνολική εικόνα συμμόρφωσης προς τον Κανονισμό βελτιώνεται διαρκώς. Δεν μας λείπει, συνεπώς, καμία γενναία τροποποίηση του Κανονισμού, αλλά περαιτέρω γενναία εφαρμογή του!

■ **Η Βουλή στους 16 μήνες πανδημίας ψήφισε 129 νομοθετήματα. Δεν είναι υπερβολικός ο αριθμός για μια Βουλή η οποία λειτουργούσε με περιορισμένη φυσική παρουσία βουλευτών;**

Όταν ξέσπασε η πανδημία και δεν είχαμε ιδέα πού πάνε τα πράγματα, υπήρξε συγκεκριμένη πρόταση να κλείσει για ένα χρονικό διάστημα η Βουλή, κάτι που, όμως, τελικά όχι μόνο δεν υιοθετήθηκε, αλλά, για λόγους παραδειγματισμού και γοήτρου της Δημοκρατίας, η Βουλή συνέχισε γόνιμα και προσεκτικά το έργο της. Ο απολογισμός έχει ως εξής: Από τις 17 Ιουλίου του 2019 έως και την 1η Ιουλίου του 2021 συζητήθηκαν και ψηφίστηκαν 193 νομοσχέδια, εκ των οποίων μόλις επτά ως κατεπείγοντα και τρία ως επείγοντα. Την προηγούμενη τετραετία ψηφίστηκαν 284 νομοσχέδια, εκ των οποίων με τη διαδικασία του επείγοντος και κατεπείγοντος ήταν τα 47 (το 17% του συνόλου έναντι του 5% του συνόλου μέχρι στιγμής αυτής της περιόδου). Το ίδιο ακατάπαυστος είναι και ο κοινοβουλευτικός έλεγχος, με τη διαφορά ότι τώρα πάνω από το 85% των επίκαιρων ερωτήσεων συζητείται παρουσία των υπεύθυνων υπουργών, ποσοστό που ήταν αισθητά χαμηλότερο στη προηγούμενη Βουλή. Οσον αφορά την αδικαιολόγητη απουσία υπουργού από κοινοβουλευτικό έλεγχο έχει σχεδόν μηδενιστεί, αφού σημειώθηκαν μόνο δύο περιπτώσεις αδικαιολόγητης απουσίας σε 1.934 ερωτήσεις. Ο πρωθυπουργός σε διάστημα δύο ετών απάντησε στο πλαίσιο της λεγόμενης ώρας του πρωθυπουργού σε 7 επίκαιρες ερωτήσεις, ε-

ρακτηρίσει ως σιούφειο τον αγώνα της αποκατάστασης της εικόνας της Βουλής στα μάτια των πολιτών. Γιατί οι πολίτες νιώθουν τόσο ξένοι με τη Βουλή και την πολιτική γενικότερα;

Πρόσφατα στη Γαλλία, σε σημαντικές περιφερειακές εκλογές, υπήρξε αποχή της τάξεως του 65%. Βλέπετε πως το φαινόμενο της αποστασιοποίησης των πολιτών από τα δημόσια πράγματα είναι γενικευμένο και πολύ χειρότερο αλλού. Θεωρώ πως αυτό διορθώνεται μόνο αν επιστρέψει η τέχνη της πολιτικής στη θέση της τεχνολογίας της πολιτικής. Τι εννοώ με αυτό το λογοπαίγιο; Η τέχνη της πολιτικής είναι ό,τι σχετίζεται με πράξεις βελτίωσης του επιπέδου ζωής των πολιτών, ενώ η τεχνολογία της πολιτικής συνίσταται σε έναν καταγίγισμο εικόνων και προσδοκιών. Το δεύτερο έχει επικρατήσει, αλλά δημιουργεί πρόσκαιρους νικητές γιατί κάποιοι άλλοι αποδεικνύονται καλύτεροι «εικονοχτίστες». Εκεί όπου επικρατεί η πολιτική με χειροπιαστά αποτελέσματα, εκεί σιγά-σιγά οι πολίτες ξαναπροσεγγίζουν και τα δημόσια πρόσωπα και τη δημόσια συμμετοχή. Αυτά ισχύουν γενικότερα και παγκοσμίως. Στη χώρα μας θεωρώ ότι μετά από μια μεγάλη οικονομική κρίση, που προκάλεσε όχι μόνο απόσταση των πολιτών, αλλά και εχθρότητά τους προς την πολιτική, τα πράγματα ισορροπούν ξανά και η Βουλή συμβάλλει σε αυτό και με εντατικοποίηση των κοινωνικών και πολιτιστικών εξωστρεφών της δραστηριοτήτων, που όσο η πανδημία μάς επιτρέπει τόσο αυτές θα γίνονται και πιο αντιληπτές.

“ Δεν μας λείπει καμία γενναία τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής, αλλή περαιτέρω γενναία εφαρμογή του! ”

νώ είχαμε και 5 φορές την ειδική διαδικασία της ενημέρωσης της Βουλής από τον ίδιο τον πρωθυπουργό για θέματα επικαιρότητας. Επιπλέον, είχαμε δύο προ ημερησίας διατάξεως συζητήσεις, επιπέδου αρχηγών κομμάτων, που διεξήχθησαν κατόπιν αιτημάτων της αντιπολίτευσης. Την προηγούμενη τετραετία απαντήθηκαν δέκα επίκαιρες ερωτήσεις από τον τότε πρωθυπουργό. Αυτός ο απολογισμός δεν είναι υπερβολικός, παρά την πανδημία, γιατί ακριβώς το Κοινοβούλιο έπρεπε να αποδείξει -και το απέδειξε- πως, προσεκτικά και τηρώντας τους υγειονομικούς κανόνες, η λειτουργία της Δημοκρατίας και των συνταγματικών δυνατοτήτων τόσο της κυβερνήσεως όσο και της αντιπολίτευσης δεν περιστελλεται.

■ **Σε λίγες ημέρες συμπληρώνετε δύο χρόνια θητείας στο αξίωμα του προέδρου της Βουλής. Τι δεν έχετε προλάβει να αλλάξετε;**

Είναι αλήθεια ότι τους τελευταίους 15 μήνες η πανδημία έχει κυριαρχήσει στο μυαλό και στα νοιάξιμά μας. Επιταχύνθηκε, χάρη σε αυτήν, η τεχνολογική αναβάθμιση της Βουλής, αλλά έμειναν πίσω θέματα εξορθολογισμού υπαλληλικών σχέσεων και οργανωτικά, που όμως θα αντιμετωπιστούν.

■ **Στην προηγούμενη συνέντευξή σας στη Realnews είχατε κα-**